

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: . . . . . Vidéken: . . . . .
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:

Uj. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piacz-utca 47. és 49. szám.

Nagy botrányok a képviselőházban.

Megkezdték működésüket a Tisza-darabontok.

Tisza szelet vetett: vihart aratott. És ez a vihar a köréje szegezett szuronyerdők dacára elfogja seperni őt rendszerével együtt. Ebben a viharban a meggyalázott, a megkorhácsolt, meg rugdosott magyar nemzeti erő csapkodja fölébredésének villámain.

Már a nép képviselői sem voltak biztonságban Tiszáéktól. Már utolsó parlamenti fegyverünket a szólásszabadságot is elakarta fojtani darabontjaival. És a türelem egyik hurja elszakadt, midőn Tisza pribékekkel akarta meggátolni a nép képviselőinek a képviselőházba való szabad bemenését, midőn további orvmerényletek eszközeiül a darabont-gárdát is a gyűlésterem szentélyébe vezényelte; a honnét is azután kirugták a hatalmi gőglatrait.

Iszonyatos jelenetek voltak ezek! Az eldobott kő azonban Tiszára hull vissza, a ki addig vetegette a szelet, hogy ime elkövetkezett a viharoknak aratása is . . .

Alább adott tudósításaink erről szólanak. Részletekben mutatják be, hogy miként akarják felülről a forradalom furiáit felszabadítani.

Mi azonban bizunk a magyar nemzet erélyében, kitartásában, hogy a vakszenvedélyek időtlen megfontolatlanságokra nem ragadják el, hanem a nemzet sziklaként fog együtt állani bármely megpróbáltatás viharával szemben. És hogy képviselőit, a kik életüket, biztonságukat teszik kockára a nemzetért, e nemzet alkotmányáért és függetlenségéért, hű, tömör seregként öleli körül a bizva-bizó hálás, erős, józan és kitartó magyar nép . . .

Ime a nagy eseményekre vonatkozólag itt következnek tudósításaink:

Ma nyílt volna meg a november 18-án erőszakosan feloszlatott képviselőház új ülészaka, de az ülést az ellenzék megakadályozta, jobban mondván, az ülés tartását lehetetlenné tette.

Az egyesült ellenzék reggel az „Angol királynő” szállóban, az új-párt körhelyiségében gyülekezett. Mintegy

140 képviselő jelent meg, a zömét a függetlenségi és 48-as párt képezte.

Rendezett zárt sorokban vonultak fel az utcán óriási néptömeg kíséretében. Elöl a vezérek, *Thaly* Kálmán, báró *Bánffy* Dezső, *Apponyi* Albert gróf és *Zichy* Aladár haladtak. A kíséző tömeg folyton éljenezte őket.

Az úton a Kossuth-nótát énekeltek a képviselők a kíséző több ezernyi néppel. A hangulat rendkívül lelkes volt.

Mikor az országház környékére értek, már 20.000 főnyi tömeg követte a képviselőket. A nép énekelt és éljenzett.

Az országház előtt.

Az országház környékét nagy tömeg kíváncsi szállta meg, de nyugodtan viselkedett, miért is valóságos csatatérrel dolgoztak ki a „főrendőrök”, hogy beleköthessenek. Erre vall legalább az a gyönyörű összeműködés, amelyivel a közönséget kezelték. A fővezénylőt maga a főkapitány vette át, aki mielőtt a térre érkezett, azonnal kiadta a parancsot:

— Aki ordít, vagy valamelyik képviselőnek utját állja, letartóztatandó!

Kolozsváry rendőrtanácsos föltétlen és alázatos teljesítője volt ennek a parancsnak. A közönség azonban, ámbár gondoskodtak róla, hogy megtudja a kemény rendeletet, szabad folyást engedett érzelmeinek s viharosan megabuzogolta a részint gyalog, részint kocsin érkező mamelukokat.

Kubinyi Géza felé öklök is emelkedtek, úgy hogy a *Ragulya* felügyelő jónak látta a szolgálatait felajánlani. Az ő fedezete alatt vonult be a Házba.

Valaki a tömegből felismerte Novák szabadelpárti képviselőt és elkialtotta magát:

— *Abczug* Novák a hazaáruló.

A tömeg utána. A megtisztelt képviselő olyan keservesen ijedt arcot csinált, mintha egyenesen a *Simplicissimus* egyik képéről ugrott volna a tömeg közé. Kacagtak rajta.

Rendőrök a bejáratnál.

Nagy meglepetés várt az ellenzéki képviselőkre az országház bejáratánál. **Ragulya Gyula rendőrtisztviselő fegyveres rendőrökkel utjokat állta.** A rendőrtisztviselő felszólította a képviselőket, hogy egyenkint vonuljanak be. Iszonyu kavargás támadt erre.

— Eláll! Ki vele! Mit akar itt? **Justh** Gyula pofonvágtá a rendőrtisztviselőt, **Zboray** Miklós pedig feltaszította. A képviselők erre tömegesen bevonultak. A folyosókon és a teremben ekkor már föl volt állítva a parlamenti testőrség. **Az ellenzéki képviselők rohammal törtek be az ülésterembe.** Nehány pillanat és a tanácskozó terem nagy része romokba hevert.

Perczel nem volt a Házban.

A november 18-iki alkotmányszegés főhőse és főbűnöse, *Perczel* Dezső jónak latta távol maradni a csatatérről. Fél tíz órakor telefonon kért és kapott tudósítást a Házban történekről. Ennek folytán nem mert kibujni a lakásáról, hanem őt perczről őt perczre mindig újabb jelentéseket kért arról, hogy hová fejlődtek az események. Délben jelen volt a szabadelpárt értekezletén, de a képviselőházban, melynek méltósága ellen ő vétkezett legelőbbet, nem mutatkozott.

Dulakodás a darabontokkal.

Haragosan zugva-zajongva vonultak fel az ellenzékiek a lépcsőházból a folyosóra, ahol az egyenruhás darabontok állottak.

— Gazemberek, bitangok — kiáltották. Szégyen és gyalázat, hogy magyar létökre ilyen alávaló hóhérszerepre vállalkoztak.

— **Megbélyegezték önmagukat és utódaikat.**

— Vigyázzatok pribékek! Aki bármelyikünkhez nyulni mer, az a halál fia.

Ilyen és hasonló kiabálások zúgtak végig a folyosókon. A darabontok szó nélkül túrték a sértegetéseket. A legtöbbje lesütötte a szemét **szégyenletében.**

Pár pillanat alatt bevonult az ülés terembe az egész ellenzék. Mindjárt feltűnt, hogy az **elnöki emelvény körül a legszálásabb és legizmosabb, herkulesi erejű darabontok állanak.**

— Hogy mertek idejönni? — kiáltottak rájuk.

— **Az ülésteremben csak képviselőnek van joga jelen lenni. Ki innen.** De a darabontok nem távoztak.

Már megkezdődött

a karácsonyi vásár a **Gerő** áruházában. Az összes téli férfi- és gyermek ruhák mélyen lezállított árban eladatnak. <<<<<<<<<

A kis *Lengyel* Zoltán erre nekirohant az elnöki emelvény előtt álló óriási darabontnak. Az sóbálványként állt. A kis *Lengyel* Zoltán még csak meg se tudta mozditani. *Hock* János a másik darabontnak támadt és *torkon ragadta*. A darabont visszalökte *Hockot*, de ő újra megragadta, majd öltre ment a hatalmas emberrel, aki már-már letépette a hosszú papi talárban megbotlott pap-képviselőt.

Mikor ezt a többiek látták, *Lengyel* Zoltán és többen *Hock* János segítségére siettek. A többek közt *Justh* Gyula, *Pap* Zoltán, *Nessi* Pál, *Kecskeméthy* Ferencz, *Endrey* Gyula, *Marjai* Péter, *Rákosi* Viktor, *Bakonyi* Samu, *Kubik* Béla, *Pozsgay* Miklós, *Lukács* Gyula, *Lovászy* Márton és még számosan.

Erre a másik tíz darabont is társai segítségére sietett. A 12 hatalmas darabont és a képviselők közt óriási dulakodás támadt, miközben több darabontot megpofoztak.

Ekkor *Zboray* Aladár és *Polónyi* Géza letördelték az elnöki emelvény kerlátait és a diszes, szép faragványokat, amelyek nagy recsegés-ropogás közt ledőltek. Általános kavargás. A padok lapjait tépték le és megkezdődött a bombardálás. Párosával repültek a deszkalapok az elnöki emelvényen nyugodtan álló darabontok felé. A testőrség nyugodtan tűrte a támadást. *Bakonyi* Samu a jobb bejárónál egy darabontot kivert. *Pap* Zoltán egy széket hajított fel. Egy darabontot fején talált. Az izgalom már dühöngéssé fajult. *Nessi* Pál a miniszterelnöki íróasztalt fordította fel. És sorba döntögették most a többi miniszter íróasztalát is. A bársonyszékeket pedig a padokra dobálták. A terem ekkor már össze-vissza volt zuzva, a törvénykönyveket is eltepték. És most újabb roham a darabontok felé, a kik végre is kivonultak a teremből.

Az iszonyu dulakodás azzal végződött, hogy a darabontokat az ülésteremből kidobták. Az új egyenruha rongyokban lógott rólok. Egyébként nem sok kár esett bennök.

Az ellenzéki képviselők, akiket a darabontokkal való dulakodás rendkívül felizgatott, a bársonyszékeken, a bitorolt hatalom és a szolgálkúség emelvényein töltötték ki boszujukat. *Izzéporrá törték valamennyit és rakásra hányták.*

Az összeesett terembiztos.

Ezután a darabontok az elnöki szoba elé vonultak. *Farkas* J. ncsi terembiztos *Tisza* István gróf felé ment, a ki ebben a pillanatban jött a miniszterelnöki szobából. *Farkas* jelentést tett *Tiszának*.

— *Pozsgay* Miklós és *Lukács* Gyula kezdték a verekedést. Ki tudnám őket verni 40 emberrel.

Tovább nem folytathatta, mert összeesett. A jegyzői szobába vitték és ápolás alá vették.

Tisza bemegy az ülésterembe.

Ezen közben odabent még néhány padot zuztak össze. A kormánypárt részéről egyetlen képviselő, *Nagy* Sándor maradt a teremben. A zaj úgy ahogy elcsillapult. *Tisza* István gróf lépett a terembe. Iszonyu füttyléssel fogadták. *Zboray* Miklós szavalt az elnöki emelvényen:

— Szavazzunk! Szavazzunk! kiáltotta.

Az önérvényes Fernbach.

Az *Andrássyak* jöttek: *Gyula* és *Tivadar* grófok. *Viharos* éljenzéssel fogadták. *Fernbach* Péter *Tiszához* lépett:

— Ez a Ház tele van rendőrel. Kérlek, vedd tudomásul, hogy kiléptem a pártból.

Viharos éljenzéssel fogadták ezt a kijelentést az ellenzéken.

Az általános felfordulás.

Az ellenzék elfoglalta az elnöki emelvényt. Az elnöki asztalon *Gabányi* Miklós ül. Mellette állnak *Rátkay* László, *Nagy* Sándor (a nagylaki követ), *Justh* Gyula, *Hegedüs* Károly, *Pozsgay* Miklós. A kormánypárti padokon gyéren vannak jelen. A szabadelvűpárt zöme a folyosón van. A közönség karzatai rogyásig megteltek. A teremben, sötét lévén, meggyújtották a villamot. A zajongás egyre tart.

Baloldalt a gomolygában *Apponyi* Albert gróf, *Zichy* Jenő gróf és a két *Andrássy* tanácskozik.

Sivár képe van a teremnek. Az elnöki emelvény karfája hiányzik, a miniszteri íróasztalok föl vannak fordítva, az ellenzéki padok nagy részének le vannak tépve a lapjai. Csupa faszilánk az egész terem. Iszonyu zsvaj támad most:

— *Tisza* beadta lemondását! — kiáltotta valaki.

Viharos éljenzéssel fogadja ezt az ellenzék. *Tisza* István gróf távozik a teremből. *Andrássy* Gyula gróf a jobboldal felé megy, *Plósz* Sándorral, *Dániel* Ernővel tanácskozik.

Az elnöki emelvény rogyásig tele van ellenzéki képviselőkkel. Legelől *Olay* Lajos, *Nessi* Pál, *Horváth* Gyula, *Ráth* Endre álltak őrt. *Zajos* lárma tölti be a termet.

Tisza István mielőtt kiment volna a teremből, maga köré gyűjtötte az embereket és ezeket jelentette ki:

— Ez nem politikai tett. Ez közönséges bűntény. Ne izgassátok fel magatokat! Délben 12 órakor értekezlet.

Ezzel távozott.

Három fogdmeg megsebesült.

Lent a félemeleten a teremörök szobájában ezenközben a sebesült parlamenti örököt vették ápolás alá. *Hármán sebesültek meg*. *László* Antal őrmester fején, *Kittlinger* Antal őrsvezető szintén fején és *Szücs* Péter a szemén sérült meg súlyosan.

Ma nem lesz ülés.

Andrássy Gyula gróf az elnöki emelvényre megy és kéri az ellenzék, hagyja el az elnöki emelvényt.

— Nem tágitunk innen! — jelentik ki. Ma nem lesz itt ülés.

Apponyi Albert gróf helyén telepszik le, *Kossuth* Ferencz szintén. A folyosó is mozgalmas. Jönnek mennek az emberek. A folyosókról a parlamenti testőrök elzárolták, az elnöki szobát azonban hat markos ember őrzi.

Minden egyes ellenzéki képviselő egy-egy faszilánkot tesz el emlékébe.

Az ellenzék Perczel ellen.

És most nagy jelenet játszódott le az elnöki emelvényen.

Just Gyula: Nem tőrjük, hogy *Perczel* itt elnököljön. (*Viharos* éljenzés.)

Rakovszky István: inkább meghalunk, de *Perczel* itt elnökölni nem fog. (*Viharos* éljenzés.)

Nessi Pál: Esküdjünk, hogy *Perczel* itt elnökölni nem fog!

— Esküszünk! Esküszünk! — zugott az ellenzék.

Csávossy kihirdeti, hogy nincs ülés.

Lukács László pénzügyminiszter jött be pár pillanatra. Az ellenzék füttyléssel fogadta, ellenben a jobboldal rendkívül nyugodtan viselkedett. Senki még megjegyzést sem tett. Halgatagon ül az egyik rész, a másik pedig a nemzeti párttal beszélget minden izgalom nélkül.

Csávossy Béla háznagy az elnöki emelvényre akar felmenni, de nem engedik és így az első lépcsőzetről hirdeti:

— Ma nem lesz ülés!

— Nem hisszük! Nem hisszük! — Zug az ellenzék. — Itt maradunk! Senki se távozzék!

Kitudódott most, hogy *Polónyi* Géza, mikor a dulakodás fojyt, majdnem agyonverte *Nessi* Pált, *Polónyi* Géza ugyanis súlyos székelt dobolt az elnöki emelvényre és a szék szerencsére *Nessinek* csak a vállát érintette.

Tizenkettőfél órakor a kormánypárt kivonult és a szabadelvű pártkörbe ment, a hol délben zárt értekezlet volt. Az értekezletre képviselőn kívül senkit sem bocsájtottak be.

Az ellenzék a Házban maradt. Délben megjelent a folyosón a *Zichy* Nándor gróf. *Viharosan* megéljeneztek.

Fényképfelvételek.

A terem közepén lévő barrikád különös képet nyújt. A romhalmaz közepén és tetején egy széklábon egy akasztófát állítottak fel, amelyet *Lendl* Adolf állított össze; az akasztófán cédula fityeg ezzel a felirással!

— Itt lóg *Perczel* Dozsó és *Tisza* István.

Nagyon érdekes dolog történt azután. *Zelfi* nevű fotográfus bejött a terembe és lefényképezte a rombolás színhelyét. Több felvételt csinált. Ezek közt legérdekesebb ez. A csoportfelvételen látható gróf *Andrássy* Gyula, báró *Bánffy* Dezső, *Wlassics* Gyula, *Darányi* Ignác, gróf *Zichy* Aladár, *Holló* Lajos, *Molnár* János, *Justh* Gyula, *Pozsgay* Miklós, *Szemere* Miklós. A jobb oldal egyik sarkában gróf *Zichy* Aladár cigarettázik.

Az elnöki szék is a terem közepén van. Báró *Kaas* Ivor a déli órákban késsel az elnöki széket szedegeti. Ez a képe délben a magyar képviselőháznak.

Elmarad a főrendiház ülése.

A főrendiházat tudvalevőleg ma délután négy órára összehívták. Az

Kurián Gyula

órás és ékszerésznél, Placz-utca 42. sz.

a legjobb és legszebb

óra- és ékszereműek

legjutányosabban beszerezhetők.

ülés azonban az eseményekre való tekintettel elmarad. Erről már hivatalosan értesítették is a főrendeket. Az ülés elmaradásának híret gróf Zichy Nándor hozta meg a képviselőházba.

Az ellenzéki képviselők délután két óráig bennmaradnak a Házban, hogy elejét vegyék minden esetleges csinynek. Az egyesült ellenzék a további taktikájáról csak akkor fog határozni, ha a szabadelvűpárt zárt ajtó mögött tartott ülésének határozata nyilvánosságra kerül.

Tisza a szabadelvűpárt értekezletén.

A szabadelvűpárt értekezlete háromnegyed óra hosszáig tartott. Elsőnek gróf Tisza István miniszterelnök szólalt föl, aki kijelentette, hogy mindenre számított, csak arra a botrányra nem, amely ma történt. Közönséges bűnténynek tekinti a történetet s a bűnösökkel a bíróság fog leszámolni. A maga részéről ez egyszer nem fog retorziót alkalmazni, *isméltés esetén azonban minden rendelkezésére álló eszközt fel fog használni.* A párt nyugodt lehet, vannak a rendelkezésére eszközök, amelyekkel a bűntényeket megtorolhatja. Nézete szerint a szabadelvű pártból kilépettek közül senki sem vett részt a mai botrányban. Reményli, hogy ezek minden befolyásukat fel fogják használni arra, hogy hasonló gyávaságokra ne vete-medjék ez a banda. Tovább fog a maga útján haladni, mert tudja, hogy a nép jobb elemei vele vannak. Annak daczára, hogy az ellenzék mindent elkövetett, még az utcát sem tudta megmozgatni. Legyen a párt nyugodt és tartson össze. *Ő ugyan tarthatott volna ülést, ha akart volna, de szándékosan nem tartott, hogy az ellenzéknek időt adjon a mai botrány reparálására.* Ha nem fogják reparálni, majd tudni fogja kötelességét.

Tisza után Szentiványi Árpád emelkedett szólásra, aki azzal kezdte beszédét: *Itt vagyok és itt is maradok!* Arra kéri a miniszterelnököt, *hogy ne akarjon boszút állani és ügyeljen arra, hogy az utcán ártatlan ember vére ne folyjon.*

Utána báró Dániel Ernő tartott magasztos beszédet. Tisza közben kétszer is felszólalt és megkérte a pártot arra, hogy este a klubban teljes számban megjelenjenek a további taktika megbeszélése végett.

Az elnök az ülést erre bezárta.

Az események híre Bécsben.

Bécs, december 13. A magyar képviselőházban végbement események híre óriási izgatottságot okozott Bécsben. Már féltizkor a magyar házban tudtak mindent. Körber miniszterelnök és Goluchovszky külügyminiszter kihallgatásra jelentkeztek a királynál. A kihallgatás ma délben fog megtörténni.

Az elvert darabontok.

Mindenki sajnálja ezeket a nyomorúságos legényeket, akik eljöttek zsiros hivatalba s a „működésük” első napján félig agyonverték őket. A legtöbbje véres fejjel került ki a tereméből. A feldühödött képviselők az egyik darabont fejteperczekig földhöz verték, úgy hogy mikor kitámolygott a folyosóra, ájultan összeesett. Négy helyen vérzett a feje. Bevitték a háznagyi hivatalba, ahol felocsolták. Kétségbeesett arccal fordult Csávossy Bélához:

— Ha már kivittek minket a csendőrségtől, legalább biztosították volna az életünket. Mi lesz belőlem!

Ugy sirt, mint a gyerek *Fél tizenegy óraker kilencz parlamenti darabont bejelentette Csávossy háznagynak, hogy lemond az állásáról.*

Nyomorúságosan, összeverten, tépetten néz ki valamennyi. A parlamenti legények kapitánya Perczel Dezső pedig fakó arccal, reszketve várja a híreket...

Fegyvert kapnak a darabontok.

Az elvert teremőrök megtagadták az engedelmességet. *Kijelentették, hogy ők fegyvertelenül nem mennek az ülésterembe.* Mert őket nem azért alkalmazták, hogy védtelenül pofozó alkalmatosságok legyenek.

Pekár Gyula képviselő megnyugtatta őket, *hogy holnap már gondoskodni fognak a teremőrök védelméről.*

Képviselői körökben az a hír jár, hogy a mai zavargást a tegnapi tartott értekezleten határozták el és a határozat után következett Andrassy Gyula gróf látogatása.

Abban a határozatban, hogy szabad kezet engednek, benne van a felhatalmazás a helyi érdekű forradalomra is.

Fenygetés bűnvádi feljelentéssel.

Tizenegy óraker minisztertanácsot tartottak. Ebben állítólag azt a határozatot hozták, hogy az ellenzéki képviselők ellen, akik a darabontokat kiverették, a kormány bűnvádi feljelentést tesz azon a czímen, hogy megakadályozták a törvényhozás működését. Eötvös Károly nevetelt a híren:

— Hogyan akadályozták volna meg, a mikor meg se próbálták ülést tartani.

Egy szabadelvű képviselő mondta: — Tizenkét óraker értekezletet tartunk, a melyen a további magatartásunkról tanácskozunk. Bizonyos, hogy azok ellen, a kik felesküdt hivatalkot bántalmaztak, megindítják a bűnvádi eljárást, a melytől egy fegyházzal terolja meg az ilyen sérelmet. Azt hiszem, hogy azokat az ellenzéki képviselőket, a kik tettüket letagadni nem tudják, feltétlenül elítélik.

Majd elválik.

Csatlakozások az ellenzékhez.

Fernbach Péter szabadelvűpárti képviselő, aki kijelentette a Házban, hogy szívvél-lélekkal csatlakozik az ellenzékhez, a szabadelvűpártból való kilépését nem jelenti be, *mert nem tartja erre érdemesnek a kormány-pártot.* A nemzeti párt tagjai sorába lép.

Gróf Erdődy Gyula képviselő, aki már régebben kilépett a kormány-pártból és azóta pártonkívüli lett, szintén csatlakozott az ellenzékhez, ő is nemzeti párti lett.

Hire jár a folyosón, hogy a 10—15 szabadelvűpárti képviselő már elküldte a szabadelvűpárt elnökségéhez a pártból való kilépési nyilatkozatát. Hogy kik ezek a képviselők, még nem tudni, mert a szabadelvűpárti korifeusok titkolják. Emlegetik a többi közt Patytyánszky Eleket, Bottka Bélát és Keglevich Gyulát. De hogy ezek tényleg ezek közt vannak-e, bizonyosan nem lehet tudni ebben a pillanatban.

Kormánypárti intrika Bánffy ellen.

A folyosó egyik sarkában, ott ahol a kormánypárt szokott tanyázni, nagy tömegben állottak a kidobott és kipofozott zsandárok, szégyenkezve, megcsufolva. A kormánypárti képviselők csoportjai veszik őket körül és faggatják őket, hogy kik voltak azok az ellenzéki képviselők, akik megkezdtek az ostromot és akik őket bántalmazni kezdték.

Különösen azon fáradoznak a kormánypártiak, hogy azt szuggerálják a darabontoknak, *hogy Bánffy Dezső vezette az ostromot és ők ezt vallják és meg erősítsék.* Az ellenzéken ez a hitványság nagy felháborodást keltett és rögtön tudatták Bánffy Dezsővel, hogy mily intrikát folytatnak ellene a szabadelvű folyosón, Bánffy a hallottakra csak ennyit felelt:

— Nem vezettem, de vezethettem volna.

Letartóztatások.

Néhányszor szét akarta kergetni a rendőrség az országház előtt álló tömeget, de a szétosztatás úgy látszik, nem sok eredményt járt. Tizenkét óra felé újra nagy tömeg verődött össze a képviselőház előtt, akik abczugolták Tiszát és a rendőrséget.

A főkapitány ekkor rohamot vezényelt, *harmincz lovasrendőr a tömeg közé rontott.* A roham természetesen eredményesen végződött, a tér újra tiszta és üres lett.

A rendőrök a tüntetők közül ötvenet fogtak el. Ezeket bevitték a főkapitányságra, ahol három tisztviselő foglalkozik a kihallgatásukkal. A tüntetők jórészt fiatal emberek, jogászok, műegyetemi hallgatók. Munkás ember közöttük nincs.

Az ellenzék vezérei.

Az ellenzék összes vezérférfiai jelen voltak ezen az emlékezetes ülésen. Ott volt a beteg Kossuth Ferenc is, aki kocsin vitette fel magát. A rendes helyén ült az egész idő alatt.

Ugyanugy tett Apponyi is, Bánffy, Zichy Aladár és Szederkényi Nándor is.

UJDONSÁGOK.

Okos beszéd.

— A tisztviselők szavazatáról. —

Szegeden mondta el ugyan e beszédet az új-párt ottani elnöke, a városi választások alkalmából, de érteni lehet belőle — Debreczenben is.

A jelölések alkalmából ugyanis az elnök kijelentette, hogy az új-párt elismeréssel van a város közügyeinek szolgálatában buzgólkodó köztisztviselők iránt, de másfelől nem szabad figyelmen kívül hagyni, *hogy a tisztviselők véleményük nyilvánításában sokszor feszélyezve, sőt egyeseken felsőbb hatóságuk utasításához kötve vannak és így közérdekből nem engedhető meg, hogy oly*

nagy számban legyenek a törvényhatóság tagja, hogy alkalom adtán, mint pl. a multkori bizalmatlansági szavazat esetében, a városi és országos közügyek feletti határozatok hozatalánál döntő súlyuk és szavazatuk legyen.

„Bizony”-bizony jó lenne megszivlelni ezt az okos beszédet Debreczenben is, ahol éppen a legutóbbi közgyűlésen is kitűnt, hogy a tisztviselői karban tulontul sok a szegedi új-párt által említett szavazó, akiknek közérdekből nem volna szabad megengedni, hogy országos közügyekben szavazattal birjanak, mert felsőbb befolyás alatt állanak.

Tisza Pista miatt.

(Affér.)

Egy afférról, a mely Tisza Pista miatt támadt Juhász Ignác városi bizottsági tag és a debreczeni tanács tagjai között, sok szó esett mostanában, sőt az ujságokba is belekerült ez az eset. Ma már a Budapesti Hírlap is foglalkozik vele, még pedig következőleg:

— **A megsértett tanács.** Különös lovagias ügy foglalkoztatja, mint tudósítónk írja, Debreczen város közönségét. A városi tanács tagjai annak rendje és módja szerint együttesen párbajra hívták Juhász Ignác ügyvédet, a ki a város legutóbbi közgyűlésén, a mikor a tanács a Tisza István politikáját elítélő ellenzéki indítványon napirendre akart térni, így kiáltott föl:

— Ki kellene dobní az ilyen tanácsot! Szilágyi Imre, az ügyvédi kamara elnöke és Rickl Antal földbirtokos voltak a tanács megbízottjai. Juhász Ignác nem nevezte meg segédeit, hanem kijelentette, hogy sajnálja a történeteket s kéri, tekintés a dolgot meg nem történtenek. Ezzel a kijelentéssel azonban Debreczen tanácsának tagjai nem elégedtek meg, hanem azt kívánták, hogy választott bíróság dönt sön a dologban. Juhász Ignác azonban hallani sem akar választott bíróságról. Így azután a tanács a polgári bíróság elé viszi az ügyet s becsületsértésért perli Juhász Ignácot.

Nem tudhatjuk, hogy a Budapesti Hírlap tudósítója honnét szedte ezen értesüléseit, de mi, a kik érdeklődtünk ezen ügy iránt és tájékozódunk annak a menete felől, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy az így közreadott hírből Juhász ellen ezélatosnak látszó valótlanosságok állítanak; mert teljesen valótlan az, hogy Juhász Ignác segédeit sem nevezte meg; teljesen valótlan az, hogy Juhász Ignác hallani sem akart választott bíróságról és most a Tiszapistabaráti tanács e miatt viszi polgári bíróság elé az ügyet.

Ellenben való az, hogy Juhász Ignác köztörvényhatósági bizottsági tag, amaz emlékezetes közgyűlés szünete közben, az egyik tanács tag előtt (azzal szóváltásba is elegyedve) hazafias, méltó fölháborodásában éles szavakkal nyilatkozott a tanács azon eljárása felől, hogy a kormány ellen felvetett bizalmatlansági kérdésnél tüntetőleg a város közönségével szemben foglal állást, mint most is, midőn az egyesült ellenzék bizalmatlansági indítványával szemben napirendre térést erőszakolt. — Ellenben való az is, hogy midőn a tanács tagjai Juhász Ignácztól a hazafias felindulásában használt kifejezéseieit két ur által elégtételt kérték. Juhász Ignác ur azonnal megnevezte a megbízottjait: Márton Imre függetlenségi pártelnök és dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő urak személyében;

a kik ezután felöltöl tett kijelentéssel nevében „a lovagiaság szabályainak megfelelő teljes elégtételt nyújtottak és a magok részéről a fölmerült ügyet lovagiasan és teljesen befejezettek jelentették ki, a mely után Juhász Ignác föbb elégtétellel nem tartozik.”

Ellenben való az is, hogy a tanács urak megbízottjai „bocsánatkérést” kívántak, és a mennyiben ezt nem sikerült elérniök fegyveres elégtételt kértek.

Ellenben való az is, hogy — végül — a tanács urak megbízottjai választott bíróság elé akarták terelni ezt az ügyet, a mit Márton Imre és Bakonyi Samu urak, Juhász Ignác megbízottjai, fentebbi nyilatkozatuknak teljes épségben való fentartása mellett a további komplikáció elkerülése végett nem elleneztek, azonban azt az elégtételt kérő urak egyoldalú tényének kívánták tekinteni.

Végül valótlan tehát az is, hogy Juhász Ignác „azonban hallani sem akar a választott bíróságról”, mivel ezt az ügyet, nem mint feltűntetőt van, Juhász Ignác intézte el — lovagiasan és teljesen befejezetten, — hanem a megbízottjai Márton Imre és dr. Bakonyi Samu urak.

Ellenben való még az is, hogy nem egyedül a tanács, hanem a városi jegyzői kar is elégtételt (ugy tudjuk, hogy szinte fegyverrel!) kéretett Juhásztól, holott Juhász megbízottjai (a melyek tisztázva sincsenek!) a tanács Tiszapistabaráti eljárására vonatkoztak és így a lovagiaskodásnak és a fegyverre való hivatkozásnak ezen lavinaszerű zuhanatai a legnagyobb figyelemreméltók, mondhatjuk, megdöbbentő jelenségek, midőn egy sértődött tanács elégtételt keresvén a fegyverek tömegére hivatkozik! Ez kérem az ellenzék embereinek a rémitgetése, elijesztgetése színében tünik fel a higgadt ítélők előtt és ezt szerintünk az ellenzéknek elnézni nem lehet. Értesülésünk szerint a debreczeni egyesült ellenzék kör ben idevonatkozólag már a terrorizmus látszatának visszautasítására is megtették a kezdeményező indítványt.

Másrészt pedig a tanács is okuljon ebből a tagadhatatlanul kellemetlen afférből, meiyet a lapok hiradásai ezélatosnak tetsző valótlanosságokkal fűszerezve tálatlak fel. Tisztelje a polgárság kiforrott közvéleményét. Tapintatlanul és kihívólag ne szálljon szembe azzal! Ha pedig a becsületén komoly csorba esik, forduljon a bírósághoz, a mely a magánosok, mint testületek becsületének biztosabb őre, mint az erőszakosság fegyvere.

— **Vizvezetékbi bizottsági ülés.** A város vizvezetékügyi bizottsága kedden délután ülést tartott a város háza tanácstermében. Domahidy Elemér elnöklete alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, dr. Magos György főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Körner Adolf és Szabó Kálmán tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Debreczeni Jenő gázgyárigazgató, dr. Fejér Ferenc, Szabó Kálmán, Kiss Albert, Simonffy Imre, dr. Balkányi Miklós. A vizvezeték ügyét tárgyalták. A méretek felett vitakoztak, hogy milyen arányu legyen a vizvezeték. Hosszas vita után a főmérnök javaslatát fogadták el, hogy 5000 köbméter napi fogyasztást vegyenek alapul. Ennyi viz, különösen, ha vizórak felállításával megakadályozzák a vizpazarlást, évtizedekig elegendő lesz Debreczen város közönségének.

— **A független érzésű megyebizottsági tagokhoz.** Hajdúvármegye független érzésű megyebizottsági tagjai felkértek, hogy a csütörtökön decz. 15-én tartandó vármegyei közgyűlést megelőzőleg, a reggeli vonatok beérkezése után az „Angol királynő” étter-

mében gyülekezzenek, hol 8 és 9 óra között nagyfontosságú értekezlet lesz. Szives és pontos megjelenés kéretik. Kovács Gyula orsz. képviselő.

— **A telefon.** A legujabb kor találmányai között a telefonon kívül talán egyetlen sincs olyan, amely egyszerre idegessé és vidámmá tenné a dolgozó embereket. A telefon csodáiról ma már regényeket és ezer apró viczet mondanak. Ezek közül való ez a következő is:

A szerkesztőség telefonja egész nap szüntelenül csöng. A közönség tudniillik rendkívül kíváncsi és nem bánná, ha minden percében újabb jelentéseket kapna a politikai zürzavarról. A jó publikum abban a szent meggyőződésben éli napjait, hogy a vidéki szerkesztőségek minden félórában fölszólnak Budapestre és megkérdezik:

— No, mi ujság odafönt?

E hit alapján csaknem minden órában elhangzik a szerkesztőség telefonján ez a kérdés:

— Ugy e kérem, kaptak-e már valamit Pestről?

Ma délután is megkérdezte valaki:

— Kaptak-e már valamit Pestről?

Egy öblös hang ezt felelte:

— *Hogyne, kérem; három hordó jó szilvalekvárt...*

Az előfizető éppen gorombáskodni akart a telefontól álló egyénnel, amikor kiderült, hogy a központ egy derék fűszeres boltjával kapcsolta össze.

— **A szervező bizottság** a főispán elnöklésével ma délután 4 órakor ülést tart.

— **Külön kiadásunk.** A képviselőházban történt eseményekről külön kiadásunk nyomán szerzett értesülést a közönség, mely több ezer példányban szétkapkodta a délutáni órákban. Előfizetőink, akik érte küldtek, ingyen kapták meg külön kiadásunkat is. Ez uton is értesítjük előfizetőinket, hogy külön kiadásainkat azért nem küldhettük házhoz, mert kihordóink nincsenek kéznél, de meg a külön kiadásnak nem is az a célja, hanem az, hogy a közönséget gyorsan tájékoztassuk az eseményekről.

— **Dögsértés hus a piacon.** A sertésvásárbán 139 kilós, leölt sertést vásárolt Szentesi Ferencz honvéd törzsőrmester. Haza is vitette, de mikor a hentesnek felbontás végett átadta, kitűnt, hogy a hus romlott és ártalmas. Csáky állatorvos megvizsgálván a húst, megállapította, hogy a sertést legalább 8 nap előtt szurták le és azóta husa megrohadt. A döghus-áru ellen a rendőrség a nyomozást megindította. Az érzékenyen megkárosodott Szentesi Ferencz is megtette a feljelentést és 149 korona kárának megtérítését követeli.

— **A szombati japáni ünnepély** iránt városszerte óriási az érdeklődés. A páholyjegyek már napokkal ezelőtt elkelték, sőt annyira tuljegyezték, hogy A. B. és C. bérletben kellene megismételni a mulatságot, hogy mindenki helyet kapjon. Ugy halljuk a terem díszítése teljesen stilszerű lesz. Erről Gyöngyössy Viktor a színházi festő gondoskodik, kinek leleményessége már sokszor feltűnő dolgot produkált a zsidó nőgyűlet mulatságain. A fiatal lányokat meg fogja nyugtatni, hogy egy jól szervezett gárda gondoskodik a megtánczoltatásokról. Ki van zárva, hogy csak egy lány is üljön a keringő

és a tur-tánczok alatt. Sőt Weisz József dr. bálelnöktől vett értesülésünk szerint négyesre még a legöregebb mamákat is angazsirozni fogják. A nőegylet elnökségétől a következő kommunikét kaptuk: „Azok a hölgyek és urak, akik a nyári ünnepélyen japáni kosztümben szándékoznak megjelenni a szerdai nap folyamán okvetlenül tudassák a nőegyleti elnökkel (Kossuth-u. 32)“

— **Koszorú-estély.** Deczember hó 14-én, szerdán a „Korona“ című tánczterem polgári táncziskolájában Koszoru-Estélyt rendeznek Schaf János tánczitanító és tanítványai. Kezdeté 7 órakor, vége reggel. Belépő-díj 1 korona.

— **Városi bizottsági tagok választása.** A törvényhatóságr bizottságban három tagsági hely betöltetlen, ketten Szinay Gyula és Erdei Ferencz elhunytak, dr. Gulyás István pedig lemondott. A legutóbbi közgyűlés utasította a tanácsot, intézkedjék a tagsági helyek betöltése iránt. A tanács már megtette a szükséges intézkedéseket és a választás napját e hó 28 tüzte ki. A választás két helyen lesz. A Péterfia kerületi választók az egyház tanácstermében, a Csapó kerületbeli választók a ker. tanintézet földszinti 6. sz. termében szavaznak.

— **A szabad iskolának** abban az osztályában, ahol a műveltebb közönségnek tartanak előadást, holnap folytatja Sáfrány Lajos a *nevelés problémáiról* megkezdett szorozatát. A kereskedelmi akadémia dísztermébe — ott lesz holnap is az előadás, — mindenki ingyen beléphet. Kezdeté 5 órakor.

— **Esküvő.** Groszmann Ignác tartalékos hadnagy Turai Margit kisasszonnyal a népszerű Turai Farkas szép és művelt leányával f. é. deczember hó 25 én délután 3 órakor esküszik a Deák Ferencz-utczai izr. imaházban.

— **Vissza a fegyházba.** Többször ült már börtönt és fegyházat Varga Sára 43 éves, hajduböszörményi illetőségű asszony, de nem javult meg. Ellenkezőleg visszakivánczol oda. A múlt héten szabadult Mária-Nostráról és hétfőn ért Debreczenbe. Haza már nem is jutott, mert délután a Miklós és Markbreit bazárjának kirkatából az egyik pár ferficzipőt ügyesen kilopta. Két kis fiu. Ragyila Gyula és Daróczi Lajos azonban tetten érték és hiába akarta őket ígéretekkel lekenyerezni, a fiuk lármát csaptak és átadták a rendőrnek. A viharos multu asszonyt egyébként Debreczen területéről is kitiltották már évekket ezelőtt. Bár tagadja a lopást, a rendőrség letartóztatta.

— **Megyei számonkérőszék.** Hajdúvármegye számonkérőszéke kedden délután 9 órakor Domahidy Elemér főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen a 15-iki közgyűlést készítették elő.

— **A megyei főorvos jelentése.** Losonczy Almos dr. megyei tisztí orvos jelenti, hogy az egész megyében általános a tüdőlob, ami a gyermekeknél és korosabbaknál, mint azt a november hónapi halálesetek bizonyítják, életveszélyes. A múlt hónapban bélhurutban kevesebben haltak meg, mint az előző év novemberében, de annál több olyan halál eset fordult elő, amelyet tüdőbaj, különöse: tüdőgümőkör okozott. A roncsoló toroklob öt községben tizenöt esettel fordult elő, közülök 11 meggyógyult, egy gyógykezelés alatt van és három meghalt. Vörhenyben hét községben 69-en betegedtek meg. A vörheny egyéb-iránt Hajdunánáson járványként lépett fel.

A megye három helységében 10 beteg feküdt hasi hagymázban. November hónapban 535-en születtek Hajdúvármegyében. Ezek közül 22 halva született. Meghaltak novemberben 311-en. A múlt hónapban tehát 202-vel szaporodott természetes uton Hajdúvármegye lakossága.

— **Elhalt polgár.** Polgári idős Kovács Dániel f. hó 12-én, életének 77-ik évében elhunyt. Ma délután 2 órakor temetik a Vigkedvü Mihály-utczai 54. számú háztól a kistemplomban tartandó rövid gyászima után. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Közbirtokossági közgyűlés.** Vasárnap délelőtt tartotta a hajdúhadházi közbirtokosság tisztújító közgyűlését Simon Károly elnöke alatt. Elnök lett újra Hadházy József, jegyző Hadházy Jenő, pénztárnok Abrók József. A jegyző választása ellen felebbezést adtak be, mert a közgyűlésen olyanok is jelentek meg, akik nem is tagjai a közbirtokosságnak és a közgyűlésen mégis szavaztak.

— **Ezüst lakodalom.** Goldstein Bernát debreczeni kereskedő tegnap ünnepelte szük rokoni és baráti körben házassága huszonötödik évfordulóját. A szép és magas-tos ünnepélyen jelen voltak a jubilálók még életben lévő szülei, kik most 75 éves élet-erős, egészséges emberek. A gazdag terítékű vacsora és alkalmi beszédek után táncz következett. Kedves jelenet volt, mikor az ünnepeltek szülei a terem közepére állva ifjui hévvel eltánczolták a magyar szót.

— **Hentesek és mészárosok bálja.** A debreczeni hentes és mészáros ifjuság 1905. évi január hó 7-én, szombaton az „Arany Bika“ szálloda dísztermében jótékony célú zártkörű bált rendez, belépti díj: személy-jegy 2 kor., család-jegy (4 személyre) 6 kor., páholy-jegy 8 korona. Páholyba lépőknek nem kell személy-jegyet váltani. Zenész: Kiss Béla zenekara. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Némethy János, Gombos István, Fehér és Horváth és Kiss Gergely üzleteiben.

— **Látta már Mentze Henrik újdonságok áruházában a nagy karácsonyi vásárt?** Ott gyermekjátékokat és csinos ajándéktárgyakat igen olcsón vásárolhat.

— **Rendkívül olcsón** lehet alkalmas Karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartz-féle pipametsző és fényképező cikkek üzletében a városházával szemben.

— **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál lévő kirkatban látható.

— **Új üzlet!** Grünfeld Mózes zománc-edény üzletét Simonffy-utca 2. sz. városi bérházban megnyitotta. Bámulatos olcsó áraitra föl hívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ne vegyen naptárt** senki, mert ingyen kapja a „Debreczeni Független Ujság“ 320 oldalra terjedő czimtaral ellátott képes naptárát mindenki, ki lapunkra előfizet. A naptárt az ujonnan belépő előfizetők is megkapják. Előfizetési ár: helyben 1 korona, vidékre 1 korona 50 fillér 1 hóra. A Debreczeni Független Ujság naptára deczember 15-én jelenik meg.

Egyházak és iskolák.

— **Szülők figyelmébe.** A polgármesteri hivatal intézkedése folytán az elemi iskolák deczember 14 től újra megnyitnak. Felhívom ennél fogva az ágost. hitv. ev. elemi

iskolába beiratkozott tanulók szülőit, hogy gyermekeiket az említett napon vagyis szerdán reggel 8 órakor az iskolába küldeni sziveskedjenek. Materny Lajos iskolaszéki elnök.

— **Az ev. ref. egyházárvaügyi bizottsága** 1904. évi deczember hó 16 án, délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 86. Bérlet 64-ik szám (A)
Debreczen, szerda, 1904. évi decz. 14-én:

A Görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban. Irta: Owen Hall
Fordította: Makai Emil és Pásztor Árpád.
Zenéje szerzé: Sidney Jones.

Személyek. Antonia, Caesar rokona — Rományi Mária. Iris, görög rabszolganője és bizalmasa — Krémerné Lili. Marcus Pomponius, Róma prefectusa — Szilágyi Aladár. Heliodorus, persa bűvész-mester — Krémer Jenő. Aspasia, leánya — Rózsa Lili. Archiás, szobrász, rabszolgája — Csontos Gyula. Diomed, görög rabszolga — Mezei Andor. Licinia római hölgy — Püspöky Rózsi. Flavia római hölgy — Kovács Gizella. Cornelia római hölgy — Erdélyi Lili. Tullia római hölgy — Szabó Károlyné. Silvius — Iványi Antal. Manlius — Szalay Károly. Lollius — Virágháti Lajos. Curius római nemesek — Halász Alfréd. Circe — Szilágyiné. Nepia rabszolganő Heliodorusnál — Virágháti. Melanopsis, Heliodorus házfelügyelőnője — Havasi Szidi. Constans, rabszolga — Nagy József.

Holnap, csütörtökön, decz. hó 15-én bérlet 65-ik szám „B“

Heidelbergi diákélet.

Operett 5 felvonásban.

Műsor: Péntek, bérlet 66-ik szám „C“ — Enyingi Török Bálint. Dráma. — Szombat, bérlet 67-ik szám „A“ Tűcsök. Életkép. — Vasárnap délután, bérletszünetben, félhelyárral — Falu rozsa. Népszínmű. — Vasárnap este bérletszünetben (először) — Emigráns. Színmű.

— **Az áldozati bárány** szép számú közönség előtt került másodszer színpadra az este. Nagy derűtséget szerettek a darab egymásra halmozott bohóságai. Különös batást ért el az Iványi és Szabó Irma párjelenete. A közönség nyílt színen kitapsolta őket. Alaposan kacagtató volt a Faragó Bárány tanárja; ellenben Rományi műlovar-nőjét határozottan szerencsétlen szereposztásnak kell tartanunk. Egyébként jó volt az előadás. A harmadik felvonásban azonban a fegyelem némileg meglazult és a szereplők a saját számlájukra bohóskodtak.

— **Színházi hírek.** Szerdán kerül színpadra Sidney Jones 3 felvonásos operettje, „A görög rabszolga“. Az operett főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva. Antonia — Rományi Mária, Iris — Krémerné Lili Marcus — Szilágyi Aladár, Heliodorus — Krémer Jenő, Aspasia — Rózsa Lili, Archiás — Csontos Gyula, Diomed — Mezei Andor, Melanopsis — Havasi Szidi. — Csütörtökön Mayer — Főter Vilmos nagysikerű színműve a „Heidelbergi diákélet“ kerül színpadra a legutóbbi szereposztással. — Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Kemochey Jenő 3 felvonásos színművéből „Az emigráns“-ból, melynek vasárnap este lesz a premierje.

Mi az njság ?

— Deczember 13. —

Egy apácza-kolostor tolvaja. Kazánból jelentik, hogy ma fejezték be Sztóján (Csaijn) perének tárgyalását. Sztóján 12 évi kényszermunkára ítélték. Egy apácza-kolostorból ellopta azt a híres Mária-képet, amelyet még Pugacsev is megkimélt Kazán 1773-iki meghódításakor és amelynek mása a Romanovok házi'obogóján van. Sztóján a képet, miután a rajta lévő drágaköveket kitördelte, elégette.

Tisza István szalonkocsija. Valóban nem mindennapi látványosságnak voltak szemtanui azok, kik vasárnap éjjel a Kolozsvár felől Nagyváradra érkező gyorsvonatot várták. A vonat 3 óra 30 perczkor pontosan berobogott a vasuti állomásra s hozzá volt kapcsolva egy szalonkocsi is, a melyben Marosvásárhelyről jövet Tisza István gróf és kísérete utazott. Mikor a vonat Nagyváradra ért, a miniszterelnök egyik ablaknál állott, de nem hagyta el a kocsiját. A szalonkocsi ablakai össze voltak zúzva, viselve a vásárhelyi ut nyomait. Néhány ablakot utközben pótoltak, de nagy részén csak egy-egy üveg szilánk volt látható. Teljesen meg volt rongálva a butorzat is. A vonat tíz perczig időzött Nagyváradon, aztán elindult Budapest felé.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék gyűlése.

Budapest, deczember 13. Ma este hat órakor az egyesült ellenzék Kossuth Ferencz elnöklete alatt ülést tartott. Elhatározták, hogy a nemzethez szózatot intéznek és megmagyarázzák a mai eseményeket. Holnap reggel 8 órakor ismét az új-párt helyiségében gyülekeznek és onnan fognak felvonulni a képviselőházba. Elvannak szánva rá, hogy a darabontokat, ha bemelegszkednek az ülésterembe, újra kiverik és nem fogják tűrni, hogy Perczel elnököljön. Ha azonban a darabontok nem lépnek az ülésterembe és az alelnökök valamelyike, Feilitzsch vagy Jakabfy fog elnökölni, akkor meghallgatják a királyi leiratot és az ülés tartása ellen gátat nem emelnek.

Neményi Ambrus meghalt.

Budapest, deczember 13. Neményi Ambrus szabadelpvüparti képviselő ma délután hirtelen meghalt. A mai nagy izgalmak oly hatással voltak reá, hogy szívszélhűdés érte. Neményi a közoktatásügyi bizottság elnöke volt és pár év előtt a Pesti Napló (akkor még kormány-lap volt) szerkesztője.

Az ellenzék a nemzethez.

Budapest, deczember 13. Az egyesült ellenzék megbízásából Kossuth Ferencz szózatot fog intézni a nemzethez, amelyben kifejti, hogy a magyar parlament szentélyét szükség-szerűleg meg kellett tisztítani a csendőr és pandurhadtól. Másként nem lehetett, tehát karhatalmi uton kellett eltávolítani őket. Meg kellett semmisíteni az elnöki széket is, amelyből azt a vak-

merő büntényt követte el Perczel Dezső. Hangsúlyozni fogja a szózat, hogy a magyar parlamentben a legsúlyosabb viták idején is békésen folytak a tárgyalások. Kiemeli a szózatban Kossuth azt is, hogy soha oly sok és fontos törvényt nem alkotott a képviselőház, mint az idén és a békés alkotások sorozatának folytatását Tisza akadályozta meg és ő idézte föl a történeteket. *Meg kellett történni annak, ami történt.* Ha megtorlatlanul marad ez a gaztett, akkor hiába küldtek volna ezután is a választókerületek elszánt, független képviselőket a parlamentbe, az erőszakkal szembe nem szállhattak volna többé. Tisza és Perczel gaztetteit meg kellett torolni, szembe kellett szállni az elvetemültséggel. Az egyesült ellenzék a történetek után is hajlandó a békére, ha az alkotmányért való küzdelmével szemben az otromba erőszak nem támad fel. Kijelenti azonban az egyesült ellenzék, hogy azon esetre, ha a parlamenttel szembe a kormány a katonai erőszakot állítaná, akkor is hiven fogják teljesíteni a kötelességeket utolsó leheletükig. A szózat e szavakkal végződik: Isten óvja meg hazánkat, nemzetünket, alkotmányunkat és királyunkat.

Tisza bukni fog.

Budapest, deczember 13. Beavatott politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy *Tisza holnap meg fog bukni.* A képviselőház ülését az elnökség plakátokon hirdeti, hogy holnap délelőtt 10 órakor lesz, míg a főrendiház holnap délután 4 órakor tart ülést.

Tisza és a király.

Budapest, deczember 13. Az ellenzéki képviselők ma este nagy számban jelentek meg a Balaton-kávéházban, ahová Rakovszky hozta a hírt, hogy *Tisza nem kapott engedélyt arra, hogy a katonai erőt felhasználhassa az ellenzék ellen.*

Veszedeles cigányszökevény.

Puskaharcz a cigány és csendőrök között.

Rendkívül veszedelmes gonosztevő került a nyár folyamán a balassa-gyarmati törvényszékhez. Kolompár István nevű kőborcigány volt ez a veszedelmes ember, aki előbb Nógrádmegyében, majd pedig Vas megyében és a szomszédos Stejerországban rablást és rablógyilkosságot követett el társaival együtt. Hosszas üldözés után a nyár folyamán végre sikerült kézrekeríteni a bandát. Valamennyit bekísérték a balassagyarmati ügyészségi fogházba. A törvényszék pár héttel ezelőtt hozott ítéletet a banda tagjai felett s Kolompár Istvánt tízennégy évi fegyházra ítélte el.

Az ügy felebbezés alá kerülvén, az elítéltek egyelőre még az ügyész-

ségi fogházban maradtak. Kolompár István, a főbűnös, ugylátszik, érezte bűneinek súlyát, mert e napokban a fogházörök éberségét kijátszva, megszökött a börtönéből. A szökést csak jó későn vették észre s addig Kolompárnak sikerült elmenekülni.

A veszedelmes ember Heves megye felé vette útját s már a szökés után való éjjelen a hevesmegyei Csány községben ötrendbeli rablást követett el, mely alkalommal polgári ruhát, pénzt, revolvert vett és egy vadászfegyvert kerített magának.

A szökés után nyomban értesítették a környékbeli csendőrséget. Ennek alapján kezdte meg a nyomozást a hatvani csendőrség, melynek két tagja nyomára is akadt a betörőnek, aki egy ajpusztán levő szalmakazalban volt elrejtőzve. Kolompár amint a csendőrök közeledtét észrevette, előbb vadászfegyverével kezdett lövöldözni a csendőrökre, majd pedig a revolvert vette elő s azzal folyton lövöldözve, futásnak eredt. A csendőrök nem vették tréfára Kolompár folytonos lövöldözéseit, hanem szintén lövéssel feleltek s az egyik golyó a menekülő veszedelmes embert lábán találta, mire aztán Kolompár leesett a földre. De még itt sem akarta magát megadni, mert még fekvő helyzetében is folyton lövöldözött mindaddig, míg a töltényei el nem fogytak.

A sérült gonosztevőt, miután ártalmatlanná tették, beszállították a balassa-gyarmati fogházba, ahol ezután valószínűleg legjobban fognak rá vigyázni.

Törvénykezés.

Esküdtszéki tárgyalás. Kedden folytatta az esküdtszék a szándékos emberölés büntetvével vádolt Z. Fekete Imréné Jánosi Zsuzsanna és Fülöp Julianna ügyében a végtárgyalást. Tizenöt tanut hallgattak ki. Ma, szerdán folytatni fogják a tanukihallgatást, holnap kerül sor a perbeszédre.

Pénzhamisítók. Juhász Mihály és Brán János hajdudorogi magyarok s nyáron 8 darab 5 koronást hamisítottak, amelyeket Juhászné hozott forgalomba. A debreczeni törvényszék Juhászt és Bránt 3-3 havi, Juhásznét pedig 2 heti fogházra ítélte. Jogerős.

Az iszákos tolvaj. Ozsvért András hajduhadházi rovott életű egyén Kálmán Miklós pinczejéből 7-8 liter bort lopott. Hét hónapi börtönt kapott érte. Jogerős.

Lopásért harmadfél évi fegyház. A debreczeni törvényszék két és fél évi fegyházra ítélte Szabó Julianna debreczeni cselédet, mert özvegy Czeglédi Györgynétől 20 korona értékű ruhaneműt és Veseleányi Józsefnétől 8 korona értékű libát lopott. Felebbezett.

Elítelt bolti szarkák. Kovács János volt bolti szolga és társai lopás és orgazdaság büntetvével voltak vádolva, mert ez év júniustól — októberig gazdájuk Lusztig Károly helybeli kereskedőtől több rendbeli fűszerárakat loptak el, ezért Kovács

János 4 havi fogház, Kaszás János talyigás 2 havi fogházra, orgazdaságért pedig Kovács Jánosné 8 napi fogházra és Kaszás Istvánné 2 napi elzárásra és 10 korona pénzbüntetésre ítéltettek. Jogerős lesz.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény]

10. (Orosz eredetiből.)

— Igen! Minket nem figyelhet meg senki.

Pavlovna felállott. Az ajtót kinyitva hallgatódzni kezdett.

— Minden csendes! Az öreg inasunk teljesen megbízható; A komorna azonban nem régi cselédem, így nem vagyok tisztában vele.

— Talán akkor az öreg szolgát eő is hívhatnánk; javasolta az ifju titkos rendőr.

Pavlovna megnyomta a csengőt, mi közben az ifju rendőrtiszt gyorsan kiretesszelte az ajtót. Az öreg komornyik tisztességtudóan lépett be. Már több mint harmincz év óta szolgálta ezt az urt hazat. Jól ösmerte a Pavlovna szüleit. A hűsége és odandása igazi kutyahűség volt.

— Lépj közelebb!

Gépszerűleg követte uraője p rancsát és rémülten bámult annak halotthalvány orcájába; a ki elfogultan kérdezte:

— Öregem, gondolkoztál már te a föl, hogy vajon urad hova maradhatott?

Az öreg zavarodottan hebegte:

— Bizony, Jarosin ur ezuttal sokáig odamaradt...

Pavlovna rémletes rövidséggel adta tudtul:

[Folytatjuk]

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Független Ujság“ 1904. decz. 11-én „Sikkasztás“ czimen Szabó Gyula ellen megjelent ujdonsági közleményt nem én adtam le, az tudomon kívül jelent meg. Nálam sikkasztás nem történt. Szabó Gyula nálam mint pénzbeszedő jelenleg is alkalmazásban van.

Better Ignác

fakereskedő.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai czégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött

A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra
leszállított áruk mellett.

Alkalmas Karácsonyi ajándékok

egy-ruhára való szövetek:

Bluz szövetek, Selyem Bluzok, Selyem és Csipke sálak, Színházi felkendők, Selyemkendők, Legyezők, Nyakkendők, Női kézi selyem-és bőr-táskák, Divanypárnák, Zsebkendők

rendkívül olcsó leszállított áruk mellett kaphatók

Bosznay J. és Társa

áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárulás Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékoknak ajánlja a még raktáron lévő árukat, melyek minden elfogadható áron

végkiárúsítatnak.

A kiárulás már csak rövid ideig tart.

➡ Az üzlethelyiség kiadó. ➡

Pályázat.

A téglási fogyasztási és ért. szövetkezet igazgatósága pályázatot hirdet egy üzletvezetői állásra.

Javadalma: lakás, 90 korona havifizetés és az évi forgalom 1%-a. Kötelessége ugy az üzletben, mint az italmérésben kiszolgálni.

2000 kor. készpénz-biztosíték. Az állás mielőbb elfoglalandó.

Szélűző, görcscsillapító

Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

== Egy üveg ára 1 kor. ==

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Zádor Lajos

divattermében

december 31-ig

ritka alkalmi bevásárlás

női divatcikkekben.

Finom gyapju szövetek, selymek, díszek, női és gyermek felöltők, blonsok szőrme beak és karmantyuk

rendkívüli leszállított árukban.

Mult évi cikkek minden áron kiárúsítatnak.

KUGLER CZUKORKÁK

eredeti csomagolásban kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

czégnél

Debreczen, Kossuth-u. 11.

Karácsonyi Vásár

női divatkelme áruházunkban megkezdődött.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Leszállított árukban

női divatkelmek, Gyapju-flanellek, Mosó velezek.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Neuhauser Károly üzletéből kiléptem és Piacz-utca 72. sz. alatt

Órásüzletet

nyitottam.

Ajánlom fali-, inga-, zseb- és ébresztő órámat legjobb minőségűt legolcsóbb áruk mellett.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szivcs pártfogást kérek

Skoth Ferencz

órák.

DEBRECZEN, a vasutól jobboldalon, első órásüzlet.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

16 forinttól feljebb készítek finom gyapju szöveteimből divatos férfi öltönyöket vagy téli kabátokat. Mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol uri szabó és Drezdai akadémiában végzett szabász. Üzlet Piacz-utca 66.

20 kr. 25 drb. névjegy Horovitz Zsigmond papírüzletében Debreczen, Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

Fiatalfő kereskedő segéd alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Drága anyukám! Jó volna már ha egy pár napot együtt tölthetnénk a hogy írta. Az ünnepet hol töli? Más valakivel soha. Most van ugye? Kezeit csókolja: Rossz fia.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi-utca 27.

Nyugalmazott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886-os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 27. sz.

Áruszállításra kis, könnyebb kéziköcsi kerestetik. Czim a kiadóhivatalba.

Wertheim pénzszekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Vadász

öltönyök

dus választékban!

egy bőrrel beszegett kitűnő lodenből készült teljes öltöny K 32. bőrkabát szőrme béléssel K 70. bőrkabát szövetbéléssel K 32.

Koch Testvérek

Debreczen
Piacz-utca 51. sz. (Csanak-ház.)
ÁRJEGYZÉK INGYEN.
Telefon 384.

Csak kérjen GLOBUS

tisztító kivonatot
mint az alatt lévő rajz

mivel számos értéktelen utánzat lesz ajánlva.

Fritz Schulz jun.

Actiengesellschaft
Leipzig u. Eger.

Uj üzlet! Uj üzlet! Uj üzlet!

Mélyen tisztelt háziasszonyok!

Becses figyelmébe ajánlom, hogy a városi bérházban, Simonffy-utca 2. szám alatt

zománczozott edény-üzletet nyitottam.

Nagy dus választéku raktárt tartok mindennemű konyhaberendezési, háztartási edényekben a legkülönbébb színekben sima és valamint diszített kivitelben.

Becses látogatását kérve maradok kiváló tisztelettel

Grünfeld Mózes

Simonffy-utca 2. városi bérház.

Aláírási felhívás!

A HAJDUMEGYEI NÉPBANK mint szövetkezet 1905. évi január 1-én megnyitja második évtársulatát.

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy daczára rövid egy esztendei fennállásának, tagjai száma már is meghaladja a 800-at kik 4500 tőrszabatra több mint 120,000 Koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul

600,000 Korona tőrszabatt tőkének felel meg.

Egy tőrszabatra hetenként öt éven á 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt tőrszabatt várható haszoneredménye, mely mint már eddig megállapítható

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között tőrszabattéik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig:

előlegképen befizetésük 1/10 része erejéig, megfelelő kezesek jóállása mellett, továbbá arany-, ezüstnemű és érték-papír zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a tőrszabattékkal együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös ujtásokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illeteknek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz-utca 26. szám a főtözsde épületében) bármely nap délelőtt, úgy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904. november hó.

Dr. Révi Nándor, jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő, elnök.